

DURMUŞ & DÜLGER

Avukatlık Bürosu

Av. Yüce DURMUŞ
www.yucedurmus.av.tr

İŞVEREN İŞÇİNİN ÜSTÜNÜ VEYA ÇANTASINI ARAYABİLİR Mİ?

İşverenin çanta ve üst araması istemesinin nedenleri arasında; işyerinde güvenliği tehlikeye düşürecek maddelerin işyerine girişinin veya işyerindeki malların izinsiz dışarı çıkartılmasının engellenmesi yada işyerinde bulundurulması yasaklanmış maddelerin araştırılması ön plana çıkmaktadır.

İşçinin üstünün veya eşyalarının veya işyerinde kendisine özgülenen ofis, masa, çekmece dolap vb. alanların işçinin rızası olmaksızın **veya** uygun bir hukuki nedene dayanmaksızın aranması “ kural olarak “ özel yaşama müdahale, Anayasada düzenlenen özel yaşama saygı ve kişi dokunulmazlığı haklarının işverence ihlalini oluşturacaktır.

Bu tür aramaları hukuka uygun kılacak nedenlerin başında; işyeri güvenliğinin sağlanması veya korunması gelir. Güvenlik veya koruma sağlamak amacıyla yapılan aramaları hukuka uygun kılacak neden Medeni Kanununun 24/2 maddesindeki zikredilen “ üstün yarar ” dır.

Güvenlik veya koruma gerekçelerine dayanmayan aramalarda ise mutlaka; iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesi ile işçinin rızası alınmalıdır.

Arama yapılırken uyulması gereken bazı genel ilkeler ise şunlardır;

. Arama yapılırken eşit davranma ilkesine uygun davranılmalıdır. Haklı bir neden olmaksızın sadece bazı işçilerin aranması işverenin eşit davranma borcuna aykırılık oluşturur.

. Arama, işçinin onurunu kırıcı ve fazla zaman alıcı şekilde yapılmamalıdır.

. Aramanın duyarlı kapı, detektör cihazlarıyla yapılması ya da sadece çanta vb. eşyaların aranması halinde amaçlanan hedefe ulaşılması mümkün ise, elle arama yöntemi kullanılmamalıdır.

. Elle arama ile üst araması yapılması en son çare olmalı veya haklı sebeplere dayanmalıdır.

. Arama sırasında işçiden giysilerini çıkarması (*ayrık ve istisnai durumlar ile kolluk kuvvetlerinin dahi hariç*) istenmemeli ve arama işçinin kendi cinsiyetinden kişiler tarafından yapılmalıdır.

. Arama sırasında, işçinin arama yapacak kişiyle yalnız bırakılmaması, aramanın işçinin haklarını zedeler şekilde yapılmasının önlenmesi, işçinin onayı dışında arama yapıldığı iddialarının önüne geçilmesi ve aramayla bulunan şeyin onun eşyaları arasından çıktığının ispatlanması bakımından yerinde olacaktır.

. İşçiye özgülenen mekanlarda yapılacak aramalarda kural olarak; aramanın işçinin yokluğunda yapılmaması, işçinin hazır bulundurulmasına olanak bulunmayan hallerde ise mümkünse kolluk kuvvetleri ile işçi ile aynı bölümde çalışan (mümkünse işçinin seçeceği) bir başka işyeri çalışanının aramada hazır bulunmasına olanak sağlanması gerekir.

Av. Yüce DURMUŞ
Çorlu, Kasım 2018